

Kde a kdy můžete užovku stromovou vidět?

Od května do října např. na zídkách, na okrajích cest či remízků, ve skalních stržích, rozvalinách budov, kůlnách či skládkách dřeva. Sluní se při teplotách 16–25 °C ve stínu. Můžete na ni narazit v těchto oblastech:

střední Poohří

Národní park (NP) Podyjí

Chráněná krajinná oblast (CHKO) Bílé Karpaty

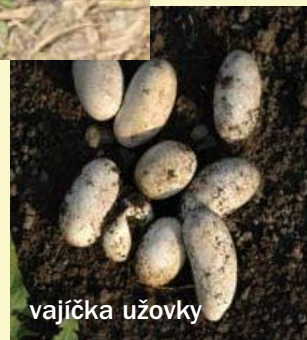
Pro prohlídku kontaktujte AOPK ČR na tel. 724918198.

subadultní jedinec

souboj samců

vajíčka užovky

Pro MŽP zpracovala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR)

Fotografie: Karel Janoušek, Radka Musilová, Vít Zavadil, Jaromír Urban, Přemysl Hála

UŽOVKA STROMOVÁ

Zamenis longissimus

Had hospodářčiek

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Základní informace

Užovka stromová je naším největším hadem a zároveň dle české legislativy **kriticky ohroženým** druhem. Je to **nejedovatý had** známý Evropanům již od starověku, kdy byl zasvěcen řeckému bohu lékařství Aeskulapovi (odtud lidový název „Eskulapka“). Ve znaku lékařů zůstal tento had dodnes.

Aeskulapova hůl obtočená hadem: znamená životní síly a zdraví

biotop užovky stromové

Užovka stromová vyžaduje **teplé a vlhké klima**, ideální je pro ni krajina s pestrou **mozaikou biotopů**. Obratně šplhá a dobře plave. V dubnu se probouzí ze zimního spánku, v květnu před pářením pak spolu samci často bojují. Na podzim se z vajec uložených v organickém materiálu líhnou mláďata.

Rozšíření v ČR

V současné době se užovka stromová vyskytuje ve **3 oblastech ČR**: v **Poohří**, v **Podyjí** a v **Bílých Karpatech**. Izolovaná populace v Poohří je nejsevernějším místem současného výskytu druhu na světě. Často se vyskytuje v blízkosti lidských sídel, kde pomáhá hubit nežádoucí hlodavce.

Příčiny ohrožení

- změny ve způsobu hospodaření a využívání krajiny a z toho plynoucí ztráta biotopů (zánik skládaných zídek, likvidace mezí, sukcese neobhospodařovaných pozemků, likvidace kompostů a hnojišť)
- autoprovaz
- výstavba

přejetí jedince

Ochrana a podpora druhu

Záchranný program (ZP) pro tento druh byl schválen Ministerstvem životního prostředí v roce 2008. V rámci ZP jsou realizována následující opatření:

Péče o biotop

- péče o líhniště
- péče o významné biotopové prvky a migrační koridory
- péče o ostatní typy biotopů

Péče o druh

- ochrana jedinců při údržbě příkopů u silnic
- ochrana jedinců při migraci přes silniční komunikace

Monitoring

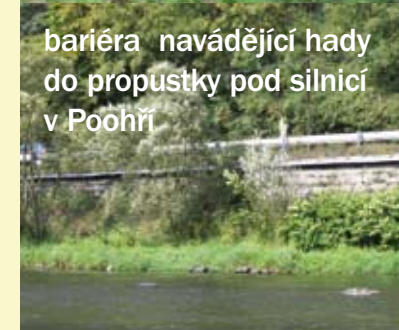
- monitoring biotopů
- monitoring líhnišť
- odhad velikosti populace
- sběr doplňujících údajů o výskytu
- sběr dat v oblasti Karpat
- ověřování potenciálních lokalit výskytu v ČR

Propagace a osvěta

- komunikace s místním obyvatelstvem, informační materiály

čištění zídky

bariéra navádějící hady do propustky pod silnicí v Poohří

polopřirozené líhniště